

UAB „Socialinės informacijos centras“

Potencialių pareiškėjų ES investicijoms gauti apklausos rezultatų ataskaita 2018 m.

2018 m. spalio - lapkritis

TURINYS

TYRIMO METODOLOGIJA	3
APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS	5
TYRIMO REZULTATAI	7
1. Apklaustų pareiškėjų patirtis naudojantis ES investicijomis	7
1.1 Naudojimas ES investicijomis praityje ir planai ateičiai	7
1.2 Bendravimas su projektų tikslinėmis auditorijomis	9
2. ES investicijų Lietuvai tikslai, uždaviniai ir kryptys	10
3. ES investicijomis įgyvendinamų projektų naudos Lietuvai vertinimas	12
4. Informuotumas apie 2014 - 2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą	13
4.1 Pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą	13
4.2 Turimos informacijos apie 2014-2020 m. ES investicijų fondus kokybė ...	16
4.3 Informacijos apie ES investicijas Lietuvai šaltiniai	17
5. ES investicinių fondų valdymo vertinimas	19
5.1 ES investicinių fondų valdymo profesionalumas	19
5.2 ES investicinių fondų valdymo skaidrumas	20
DUOMENŲ SANTRAUKA:	23

TYRIMO METODOLOGIJA

Tyrimo metu siekiama įvertinti potencialiems pareiškėjams prieinamos informacijos apie 2014 – 2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą poreikį, kokybę, informacijos šaltinius. Tyrimo metu taip pat renkama informacija apie jau turimą potencialių pareiškėjų ES investicijų projektų patirtį bei planus ateičiai (ar ketina teikti paraišką ES investicijoms gauti). Antrinis tyrimo tikslas – informacijos apie 2014 – 2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą kokybės rodiklių dinamikos vertinimas¹.

TYRIMO TIKSLINĖ GRUPĖ, JOS ATRANKA, DYDIS IR APKLAUSOS BŪDAS

Tyrimo tikslinė grupė: juridiniai asmenys, potencialiai galintys pasinaudoti ES investicijomis Lietuvai.

Tyrimo tikslinė grupė sudaryta iš dviejų dalių:

- ~50 proc. atrankinės imties (n=244): ūkio subjektai, potencialiai galintys pasinaudoti ES investicijomis. Tyrimo metu apklausiama reprezentatyvi ūkio subjektų imtis. Ūkio subjektai šiai atrankinės imties daliai buvo atrinkti iš juridinių asmenų duomenų bazės, taikant atsitiktinės kvotinės atrankos principą (kvotos pagal veiklos pobūdį, įmonės juridinį statusą, dydį). „Reprezentatyvios“ pareiškėjų dalies apklausos atliktos telefonu.
- ~50 proc. atrankinės imties (n=260): ūkio subjektai pagal ankstesnių tyrimų klasifikaciją skirstomi į „vienetinius“ ir „atrankinius“. Ūkio subjektų priklausomybė kiekvienai kategorijai atnaujinta vadovaujantis patvirtintų ES investicijų priemonių potencialių pareiškėjų aprašais (žr. http://www.esinvesticijos.lt/lt/patvirtintos_priemones). „Vienetiniai“ subjektai laikomi tiesiogiai potencialių pareiškėjų aprašuose įvardijami ūkio subjektai (pvz. Ugdymo plėtotės centras, Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra, Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba ir t.t.). „Atrankiniai“ subjektai laikomi subjektai, kurie potencialių pareiškėjų aprašuose nurodomi kaip tam tikra vienaarūšių įstaigų/ įmonių grupė (pavyzdžiui: mokyklos, vykdančios ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas; verslo darbdavių asociacijos; vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės ir pan.). Šios pareiškėjų dalies apklausos atliktos internetu, potencialiam atsakovui siunčiant e-laišką su nuoroda į vykdomą apklausą.

Atsakyti į klausimus buvo prašomas darbuotojas, kuris įmonėje/ institucijoje atsakingas už ES investicijomis finansuojamus projektus, arba, jei tokio nėra, įmonės/ įstaigos vadovas.

APKLAUSOS METODAS

Potencialių pareiškėjų apklausa vykdyta taikant du apklausos būdus: telefonu ir internetu. Reprezentatyvi ūkio subjektų apklausa vykdyta telefonu.

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizuojant respondentų atsakymus, ataskaitoje bei jos prieduose pateikiami tiek bendrieji atsakymų pasiskirstymai, tiek atsakymų pasiskirstymai pagal įvairias kitas reikšmingas charakteristikas. Statistiškai reikšmingai didesnės reikšmės duomenų analizėje pažymėtos **žalia spalva**, statistiškai reikšmingai mažesnės reikšmės – pilka spalva.

¹ Su ES investicijomis siejamos komunikacijos kokybė vertinama nuo 2009 metų. 2009 m. informaciją apie ES komunikacijos vertinimą rinko UAB „TNS Gallup“, 2010 – 2011 m. – UAB „Socialinės informacijos centras“, 2012 – 2016 m. – UAB „Spinter“, 2017 m. – UAB „Socialinės informacijos centras“.

Statistiškai reikšmingi skirtumai skaičiuojami naudojant statistinių duomenų apdorojimo programą SPSS/PC. Kintamieji tarpusavyje yra krostabuliuojami. Tuomet, naudojant χ^2 kriterijų, tikrinama, ar egzistuoja statistiškai reikšmingas ryšys tarp kintamųjų (reikšmingumo koeficientas p ne didesnis nei 0.05). Jei statistiškai reikšmingas ryšys egzistuoja, tuomet ieškoma, kuriose celėse (atsakymų pasiskirstymuose) jis egzistuoja (naudojant funkciją *Adjusted Residuals*). Statistiškai reikšmingas ryšys celėse nustatomas tikrinant atsakymų pasiskirstymus ir stulpelių, ir eilute sąryšyje su apklaustos imties celėje dydžiu.

STATISTINĖ DUOMENŲ PAKLAIDA

Vertinant rezultatus, būtina kreipti dėmesį į statistinę paklaidą, kuri atsiranda dėl to, jog yra daroma respondentų atranka, o ne vykdoma ištisinė apklausa. Ši paklaida yra apskaičiuojama matematiškai.

Didžiausia statistinė paklaida, vertinant visų respondentų ($n=501$) atsakymus, atsiranda dėl vykdomos atrankos ir yra lygi $\pm 4,4\%$, esant 95% patikimumo lygmeniui. Jei analizuojama mažesnė tikslinė grupė, tuomet, analizuojant rezultatus, reikia atsižvelgti į didesnę galimą maksimalią paklaidą.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami rezultatų patikimumo ribų įvertinimai.

Atrankos dydis	Atsakymų pasiskirstymas									
	50	45/55	40/60	35/65	30/ 70	25/75	20/80	15/85	10/90	5/95
10	31	30.8	30.4	29.6	28.4	26.8	24.8	22.1	18.6	13.5
75	11.3	11.3	11.1	10.8	10.4	9.8	9.1	8.1	6.8	4.9
100	9.8	9.8	9.6	9.3	9	8.5	7.8	7	5.9	4.3
150	8	8	7.8	7.6	7.3	6.9	6.4	5.7	4.8	3.5
200	6.9	6.9	6.8	6.6	6.4	6	5.5	4.9	4.2	3
300	5.7	5.6	5.5	5.4	5.2	4.9	4.5	4	3.4	2.5
400	4.9	4.9	4.8	4.7	4.5	4.2	3.9	3.5	2.9	2.1
500	4.4	4.4	4.3	4.2	4.0	3.8	3.5	3.1	2.6	1.9

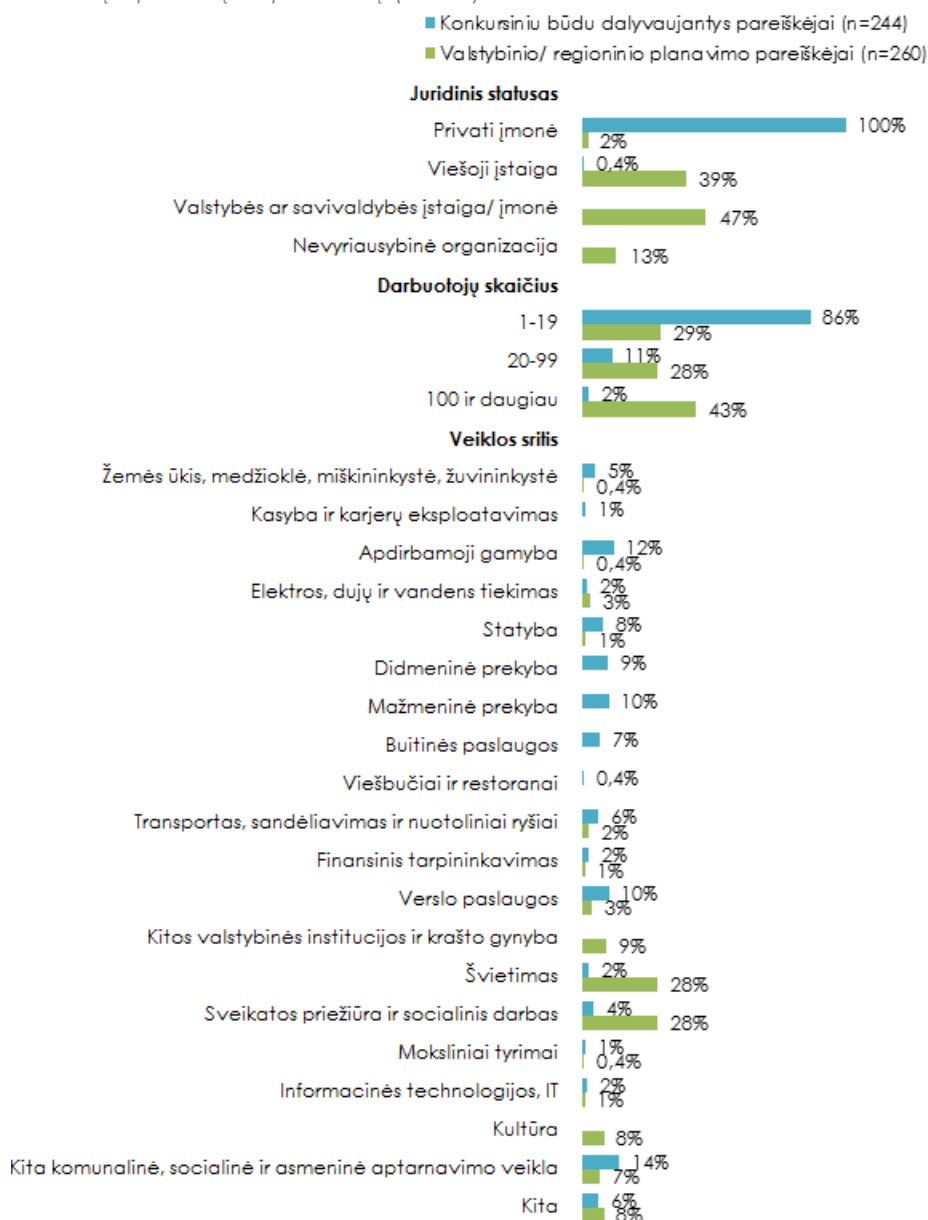
Pavyzdys: Tarkime, kad 501 potencialus pareiškėjas atsakė į klausimą, ar ES investicijos, jų nuomone, yra skirstomos skaidriai. Tarkime, kad 51% jų pasakė, kad investicijos, jų nuomone, yra skirstomos skaidriai. Tai reiškia, kad su 95% tikimybe galima teigti, jog tikroji reikšmė yra intervale $51\% \pm 4,4\%$.

APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS

Reprezentatyvi imtis reprezentuoja potencialius pareiškėjus, kuriems investicijos skiriamos konkursiniu būdu (toliau ataskaitoje – „konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai“), o „vienetinė“ ir „atrankinė“ imtis – pareiškėjus, kuriems investicijos skiriamos pagal valstybinį arba regioninį planavimą (toliau ataskaitoje – „valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai“). Pirmojoje imtyje absoliučią daugumą sudaro privačios įmonės (100%), antrojoje – valstybės ar savivaldybės įstaigos/ įmonės (47%) ir viešosios įstaigos (39%). Atitinkamai, pirmojoje imtyje didžioji dalis įmonių yra mažos, turinčios 1-19 darbuotojų (86%), o antrojoje – vidutinio dydžio (28%) arba didelės (43%) įmonės/ įstaigos.

1 grafinė iliustracija. APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS I

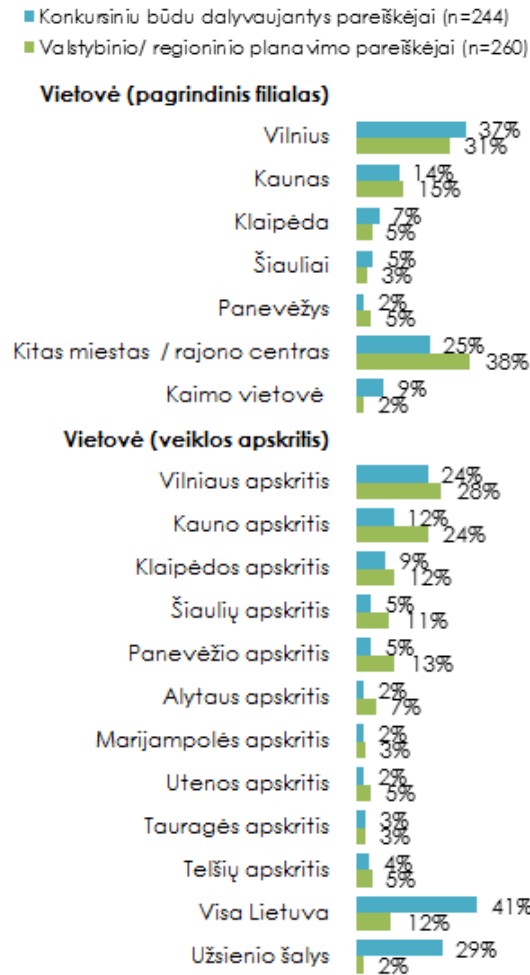
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (n=504)

Pagal vietovę, kurioje įsikūręs pagrindinis įmonės ar įstaigos filialas, didžiausias skirtumas tarp imčių pasireiškia tuo, kad antrojoje, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų imtyje yra daugiau įmonių/ įstaigų, kurių pagrindinis filialas įsikūręs ne didmiestyje (38%).

2 grafinė iliustracija. APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS II

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų

TYRIMO REZULTATAI

1. Apklaustų pareiškėjų patirtis naudojantis ES investicijomis

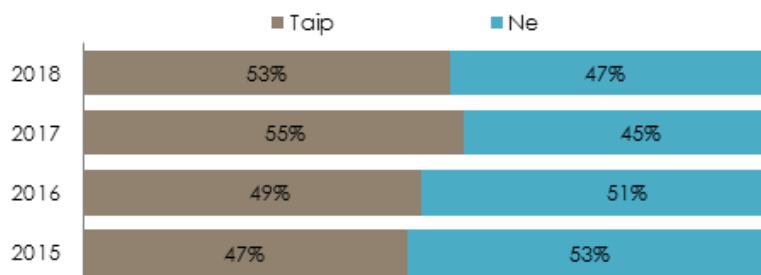
1.1 Naudojimas ES investicijomis praityje ir planai ateičiai

Kas antras potencialus pareiškėjas jau įgyvendina ES investicijomis remiamus projektus.

Pusė (53%) potencialių pareiškėjų jau įgyvendina ES investicines lėšomis remiamus projektus. Lyginant su 2017 m., ši dalis nekito.

3 grafinė iliustracija. AR YRA GAVĘ LĖŠŲ IŠ ES INVESTICINIŲ FONDŲ?

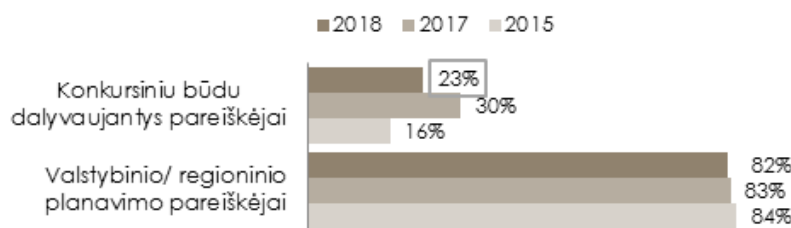
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

Dauguma (82%) valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų jau yra gavę lėšų iš ES investicinių fondų. ES investicinių fondų paramą įgyvendinamiems projektams jau yra gavę ir 23% „konkursinių“ pareiškėjų. Lyginant su 2017 m., tarp 2018 m. apklaustų potencialių pareiškėjų kiek mažiau apklausta ES investicijomis jau pasinaudojusių „konkursinių“ potencialių pareiškėjų.

4 grafinė iliustracija. GAVĘ LĖŠŲ IŠ ES INVESTICINIŲ FONDŲ PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2018: n=244, 2017: n=250, 2015: n=271) ir nuo valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų (2018: n=260, 2017: n=251, 2015: n=234)

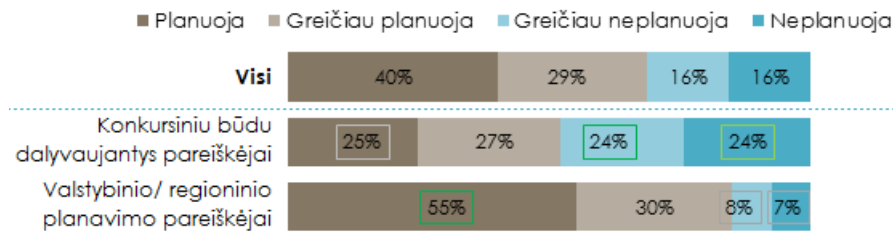

Paraiškas ES investicinių fondų lėšoms gauti ketina rengti didžioji dalis „valstybinių/regioninių“ pareiškėjų ir kas antras „konkursinis“ potencialus pareiškėjas.

Rengti paraiškas ES investicinių fondų lėšoms gauti planuoja didžioji dauguma (85%) valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų ir pusė (52%) konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų.

5 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI

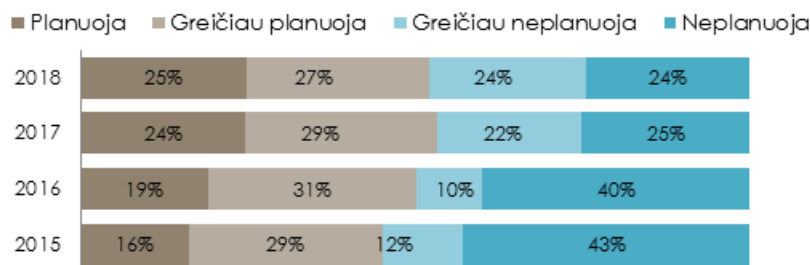
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (n=504) ir tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=244, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=260)

Potencialių pareiškėjų, pretenduoti į ES investicinių fondų lėšas galinčių tik konkursiniu būdu, ketinimai teikti paraiškas per pastaruosius metus nepakito (2017 m. paraiškas ketino rengti 53% šių pareiškėjų, 2018 m. - 52%).

6 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI: KONKURSINIŲ BŪDU DALYVAUJANTYS PAREIŠKĖJAI

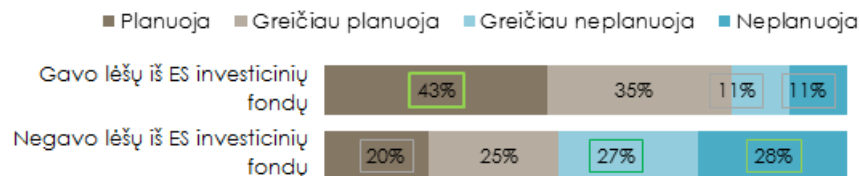
% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2018: n=244, 2017: n=250, 2016: n=266, 2015: n=271)

Daugiau planuojančiųjų rengti paraišką naujam ES investicinių fondų lėšomis remiamam projektui yra tarp „konkursinių“ pareiškėjų, sykį jau pasinaudojusį ES investicinių fondų lėšomis.

7 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI PAGAL NAUDOJIMĄSI ES INVESTICIJOMIS PRAEITYJE

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų tikslinių grupių (gavę lėšų iš ES investicinių fondų: n=54, negavę lėšų iš ES investicinių fondų: n=186)

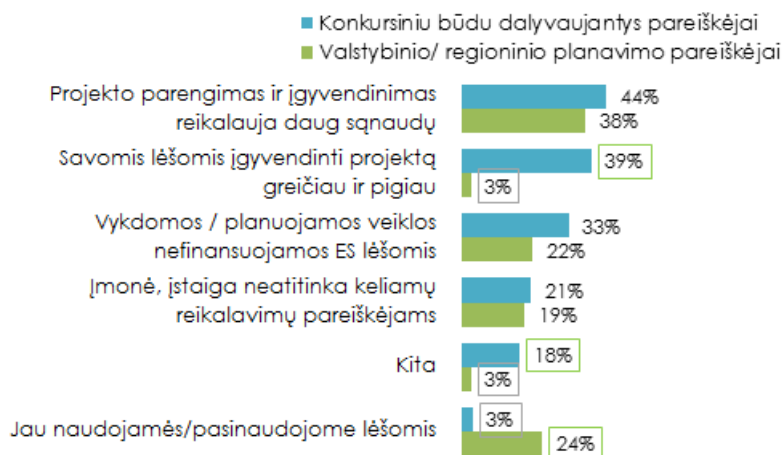

Projekto parengimui ir įgyvendinimui reikia daug laiko ir finansinių sąnaudų. Greičiau ir pigiau projektus įgyvendinti savo lėšomis.

Laiko sąnaudos, kurias potencialūs pareiškėjai turi skirti ES investicijų lėšomis remiamų projektų parengimui ir įgyvendinimui, - vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių pareiškėjų nenorą pretenduoti į ES investicinių fondų lėšas. Laiko ir finansinių sąnaudų neefektyvumas ypač nepriimtinas privačioms įmonėms.

8 grafinė iliustracija. PRIEŽASTYS, KODĖL NEPLANUOJAMA RENGTI PARAIŠKOS

% skaičiuojami nuo neplanuojančių rengti paraiškų ES investicinių fondų lėšoms gauti (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=116, valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai: n=37)

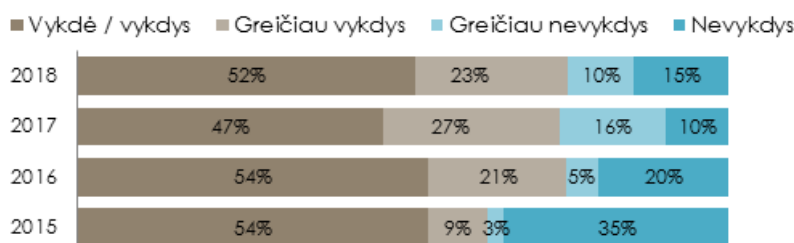

1.2 Bendravimas su projektų tikslinėmis auditorijomis

Didžioji dalis (75%) valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas, jau vykdė arba planuoja vykdyti išankstines konsultacijas, projekto pristatymus tikslinėms auditorijoms. Lyginant su 2017 m., reikšmingų skirtumų šiose praktikose nestebima.

9 grafinė iliustracija. IŠANKSTINIŲ KONSULTACIJŲ, PROJEKTO PRISTATYMO TIKSLINĖMS AUDITORIJOMS VYKDYMAS

% skaičiuojami nuo valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas praeityje (2018: 179, 2017: 202, 2016: 237, 2015: 197)

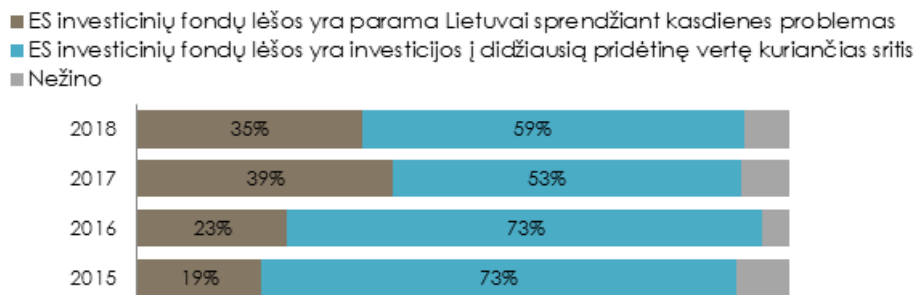
2. ES investicijų Lietuvai tikslai, uždaviniai ir kryptys

ES investicinių fondų lėšos – investicijos, ne parama. Ši nuostata tarp pareiškėjų per pastaruosius 1 m. nekito.

ES investicinių fondų Lietuvai skiriamas lėšas potencialūs pareiškėjai labiau suvokia kaip investiciją (59%), nei paramą (35%). Ši nuostata per pastaruosius vienerius metus nekito.

10 grafinė iliustracija. NUOMONĖ APIE ES INVESTICINIUS FONDUS: INVESTICIJA AR PARAMA?

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

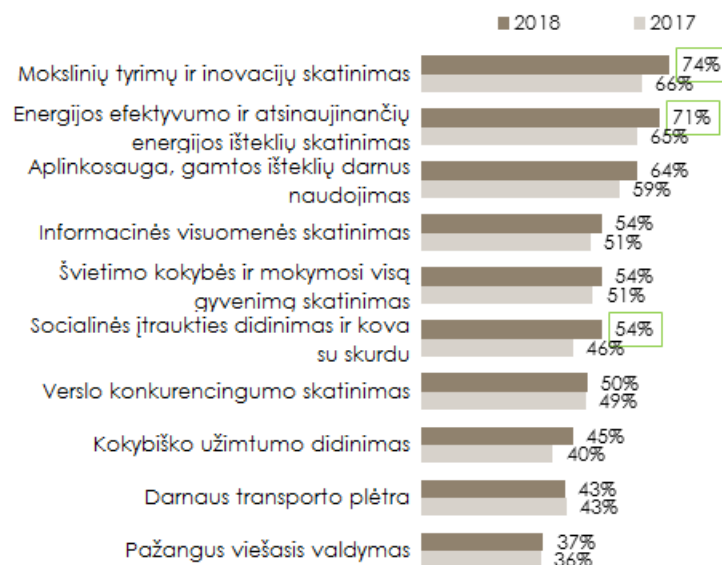

ES investicinių fondų lėšų skyrimo prioritetinės kryptys: tyrimai ir inovacijos, energetika ir aplinkosauga.

Inovacijos, energetika ir aplinkosauga – pagrindinės strateginės kryptys, kurioms, pareiškėjų nuomone, skiriama daugiausiai ES investicinių fondų Lietuvai lėšų.

11 grafinė iliustracija. ES INVESTICIJOMIS ĮGYVENDINAMI LIETUVOS STRATEGINIAI TIKSLAI

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

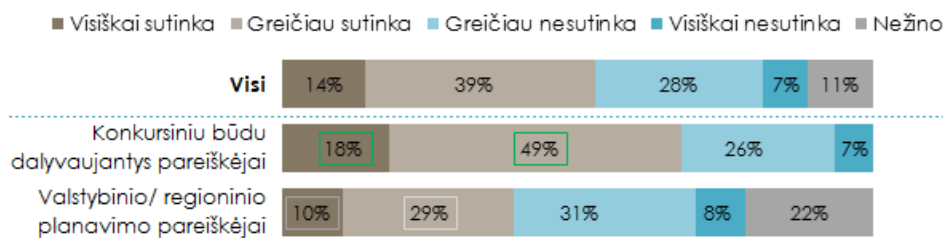
Per pastaruosius vienerius metus manančiųjų, kad ES investicinių lėšų prioritetinės kryptys yra moksliniai tyrimai ir inovacijos (2017: 66%, 2018: 74%) bei energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas (2017: 65%, 2018: 71%), kiek padaugėjo. Kiek daugiau pareiškėjų mano, kad vienas iš ES investicinių fondų prioritetų yra ir socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su skurdu (2017: 46%, 2018: 54%).

Finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis. Tam pritaria daugiau nei pusė potencialių pareiškėjų ir šios nuostatos per pastaruosius 1 m. nekito.

Teiginiui, kad finansinės priemonės (lengvatinės paskolos, garantijos, palūkanų kompensavimas) yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis (negrąžintinomis lėšomis), pritaria daugiau nei pusė potencialių pareiškėjų (53%, iš kurių visiškai sutinka: 14%, greičiau sutinka: 39%). „Konkursiniai“ pareiškėjai nurodytam teiginiui linkę pritarti labiau nei valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai; pastarieji ir dažniau nurodo šiuo klausimu neturintys nuomonės.

12 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: FINANSINĖS PRIEMONĖS YRA EFEKTYVESNĖS INVESTICIJOS LYGINANT SU SUBSIDIJOMIS

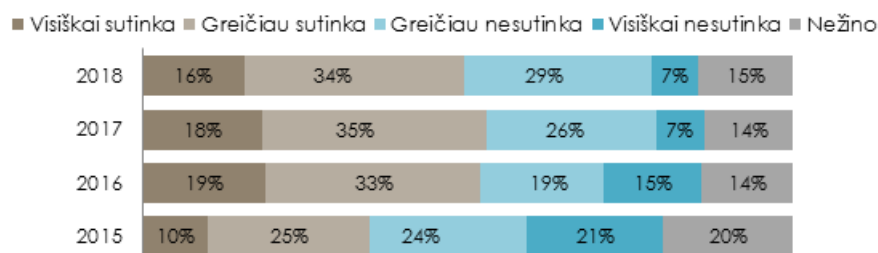
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (n=504) ir tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=244, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=260)

Pritarimas teiginiui, kad finansinės priemonės (lengvatinės paskolos, garantijos, palūkanų kompensavimas) yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis (negrąžintinomis lėšomis), per pastaruosius vienerius metus nekito.

13 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: FINANSINĖS PRIEMONĖS YRA EFEKTYVESNĖS INVESTICIJOS LYGINANT SU SUBSIDIJOMIS

% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2018: n=386, 2017: n=381, 2016: n=371, 2015: n=357)

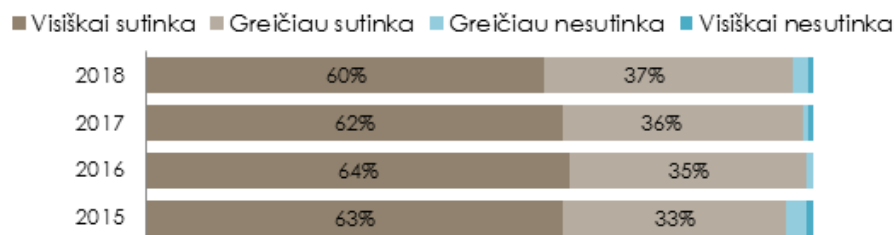
3. ES investicijomis įgyvendinamų projektų naudos Lietuvai vertinimas

Siekiant įgyvendinamų projekto rezultatų, prisidedama prie visos šalies rezultatų. Ši nuostata nuo 2015 m. nekinta.

Beveik visi pareiškėjai sutinka su tuo, kad, siekdami savo projektų rezultatų, jie taip pat prisideda ir prie visos šalies gerovės (visiškai sutinka: 60%, greičiau sutinka: 32%). Ši tendencija nuo 2015 metų išlieka nepakitusi.

14 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: SIEKIANT SAVO PROJEKTO REZULTATŲ PRISIEDAMA PRIE VISOS ŠALIES REZULTATŲ

% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2018: n=386, 2017: n=332, 2016: n=371, 2015: n=357)

Valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai dažniau linkę savo projektus vertinti kaip tikrai prisidedančius prie visos šalies rezultatų (visiškai sutinka: 63%) nei konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai (visiškai sutinka: 53%).

15 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: SIEKIANT SAVO PROJEKTO REZULTATŲ PRISIEDAMA PRIE VISOS ŠALIES REZULTATŲ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai, ketinantys rengti paraiškas: n=130, valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai, gavę paramą: n=202)

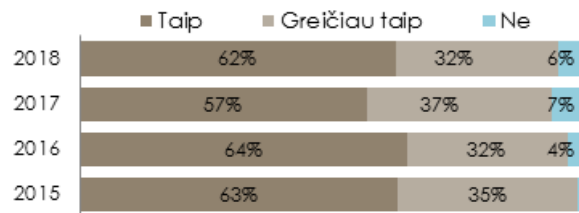

Įgyvendinamų projektų rezultatų naudą pajus visi Lietuvos gyventojai.

Beveik visi pareiškėjai mano, kad Lietuvos žmonės pajustų jų projektų naudą (tikrai pajustų: 62%, greičiau pajustų: 32%). Nuo 2015 m. ši pareiškėjų nuostata nekito.

16 grafinė iliustracija. AR LIETUVOS ŽMONĖS PAJUS PROJEKTO NAUDA?

% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=332, 2016: n=371, 2015: n=357)

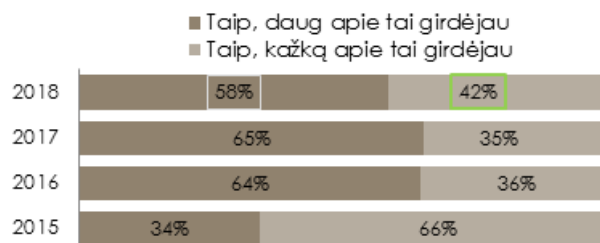
4. Informuotumas apie 2014 - 2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą

4.1 Pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą

Didesnė dalis (58%) potencialių pareiškėjų yra labai gerai informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą, trečdalis – bent kažką apie tai girdėję (42%). Tarp 2018 m. apklaustų pareiškėjų daug apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų etapą Lietuvai yra girdėję kiek mažiau respondentų nei 2017 m. (atitinkamai, 2017: 65%, 2018: 58%).

17 grafinė iliustracija. INFORMUOTUMAS APIE 2014-2020 M. ES INVESTICINIŲ FONDŲ LIETUVAI ETAPĄ

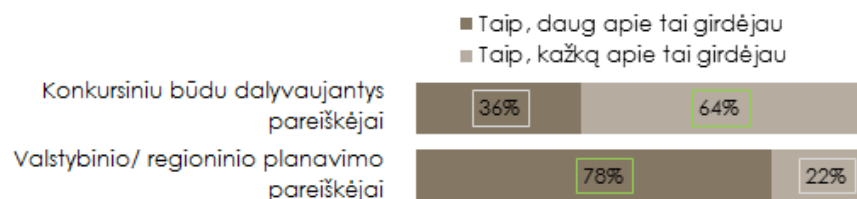
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

Potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai yra žymiai geriau informuoti apie 2014-2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą (daug apie tai girdėjo: 78%) nei potencialūs konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai (daug apie tai girdėjo: 36%).

18 grafinė iliustracija. INFORMUOTUMAS APIE 2014-2020 M. ES INVESTICINIŲ FONDŲ LIETUVAI ETAPĄ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=250, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=251)

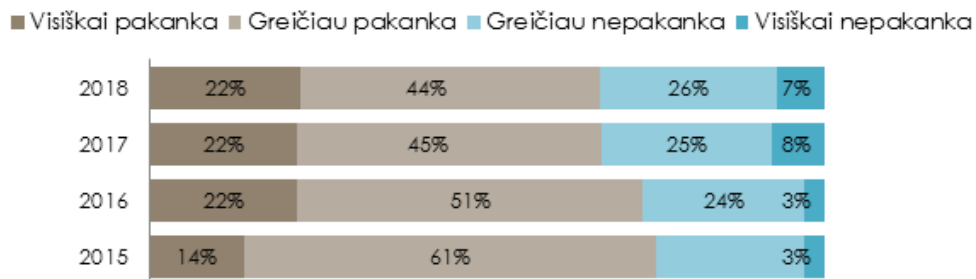

Didesnei daliai pareiškėjų informacijos apie ES investicinius fondus užtenka. Informacijos trūkumą jaučia kas trečias pareiškėjas ir ši pareiškėjų dalis per pastaruosius 1 m. nekito.

Dauguma (66%) potencialių pareiškėjų teigia, kad informacijos apie ES investicinius fondus jiems daugiau ar mažiau pakanka (visiškai pakanka: 22%, greičiau pakanka: 44%). Per pastaruosius metus jokių pokyčių, kalbant apie pareiškėjų informacijos poreikį, neįvyko.

19 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS PAKANKAMUMO VERTINIMAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

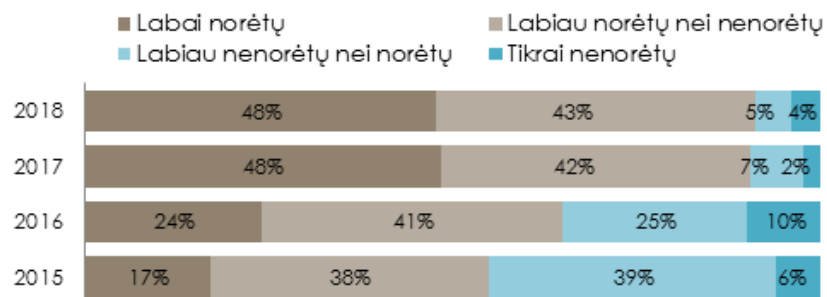

Informacija apie ES investicinius fondus – nuolat atsinaujinanti, aktuali informacija. Nepriklausomai nuo šiuo metu turimos informacijos pakankamumo, daugelis pareiškėjų nurodo, kad norėtų ją gauti ir ateityje.

Beveik visi potencialūs pareiškėjai (91%) norėtų ir toliau gauti informaciją apie ES investicinius fondus Lietuvai (labai norėtų: 48%, labiau norėtų nei nenorėtų: 43%). Per pastaruosius metus informacijos apie ES investicinius fondus poreikis pareiškėjų tikslinėje grupėje nekito.

20 grafinė iliustracija. POREIKIS GAUTI DAUGIAU INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

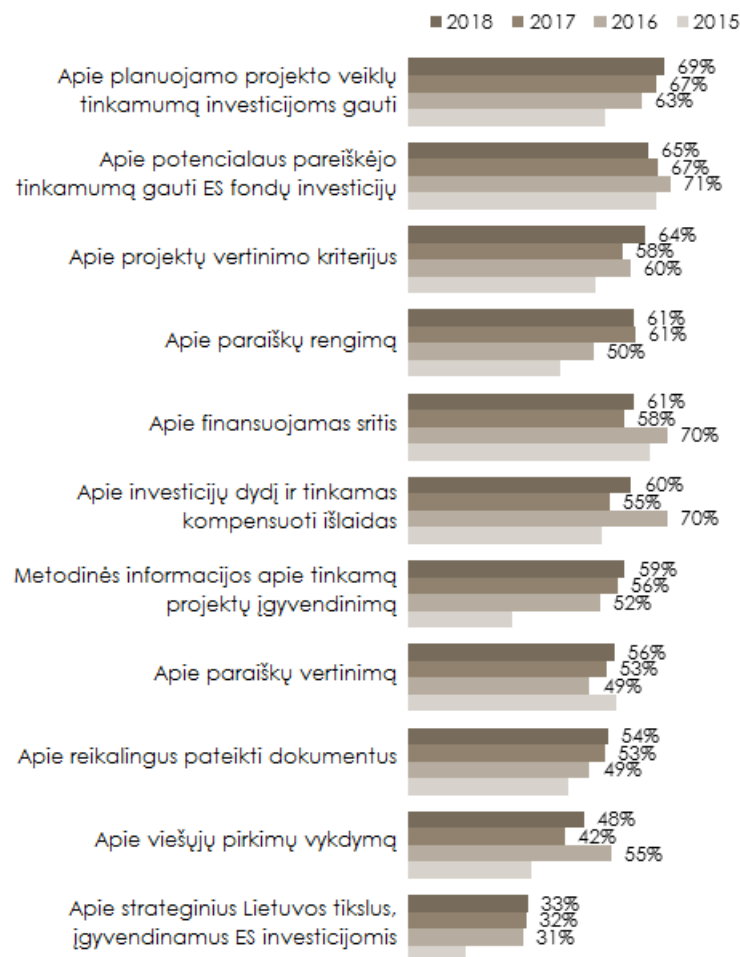
Aktualiausia informacija pareiškėjams – projekto veiklų ir pareiškėjo tinkamumas investicijoms gauti bei projekto vertinimo kriterijai.

Labiausiai potencialiems pareiškėjams trūksta informacijos apie pareiškėjo (69%) arba planuojamo projekto veiklų (65%) tinkamumą pretenduoti į ES fondų investicijas. Daugiau nei pusei potencialių pareiškėjų, kuriems trūksta informacijos, nurodė, kad norėtų gauti informacijos apie projektų vertinimo kriterijus (64%), paraiškų rengimą (61%), finansuojamas sritis (61%) ir t.t. Informacija apie viešųjų pirkimų vykdymą (48%) ir strateginius Lietuvos tikslus (32%), įgyvendinamus ES investicijomis, potencialiems pareiškėjams mažiausiai aktuali.

Per pastaruosius vienerius metus trūkstamos informacijos apie ES investicinius fondus temos pareiškėjų tikslinėje grupėje nekito.

21 grafinė iliustracija. TRŪKSTAMA INFORMACIJA APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo norinčių gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus (2018: n=453, 2017: n=444, 2016: n=330, 2015: n=277)

Konkursiniu būdu į ES investicijas galintys pretenduoti pareiškėjai jaučia didesnę informacijos apie ES investicinius fondus trūkumą. Lyginant su 2015 metais, stebimas sumažėjęs valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjų poreikis papildomai informacijai ir išaugęs tokios informacijos poreikis konkursiniu būdu galintiems dalyvauti pareiškėjams.

22 grafinė iliustracija. TRŪKSTAMA INFORMACIJA APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių, norinčių gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus

	Valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai			Konkursiniu būdu galintys dalyvauti pareiškėjai		
	2015 n=145	2017 n=229	2018 n=237	2015 n=132	2017 n=215	2018 n=216
Apie strateginius Lietuvos tikslus, įgyvendinamus ES investicijomis	20%	22%	16%	16%	42%	50%
Apie potencialaus pareiškėjo tinkamumą gauti ES fondų investicijų	77%	57%	52%	67%	78%	79%
Apie planuojamo projekto veiklų tinkamumą investicijoms gauti	56%	56%	54%	53%	79%	86%
Apie investicijų dydį ir tinkamas kompensuoti išlaidas	49%	39%	44%	52%	72%	78%
Apie reikalingus pateikti dokumentus	38%	40%	36%	43%	68%	74%
Apie projektų vertinimo kriterijus	41%	44%	46%	51%	73%	83%
Apie finansuojamas sritis	63%	45%	41%	65%	73%	82%
Apie paraiškų rengimą	41%	50%	46%	41%	74%	78%
Apie paraiškų vertinimą	58%	35%	36%	56%	73%	77%
Metodinės informacijos apie tinkamą projektų įgyvendinimą	30%	43%	44%	28%	71%	74%
Apie viešųjų pirkimų vykdymą	30%	31%	33%	33%	54%	63%

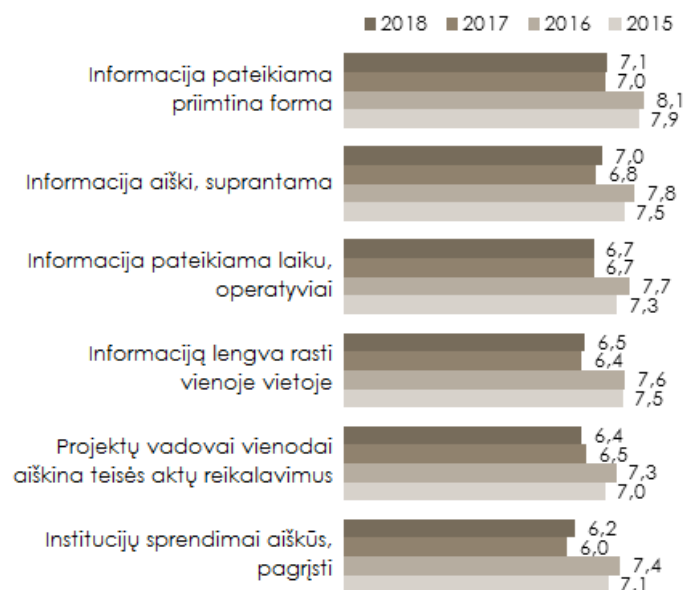
4.2 Turimos informacijos apie 2014–2020 m. ES investicijų fondus kokybę

Informacijos apie ES investicinius fondus kokybė vertinama „septynetu“. Informacijos kokybė per pastaruosius 1 m. nekito.

Informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektus potencialūs pareiškėjai vertina 6,2–7,1 balų iš 10 galimų. Geriausiai potencialūs pareiškėjai vertina informacijos pateikimo formą (7,1) ir teikiamos informacijos aiškumą (7,0); gerokai prasčiau – informacijos apie institucijų sprendimų aiškumą ir pagrįstumą (6,2) ir besiskiriantį teisės aktų reikalavimų aiškinimą (6,4).

23 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS KOKYBĖS VERTINIMAS

Vidurkiai skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

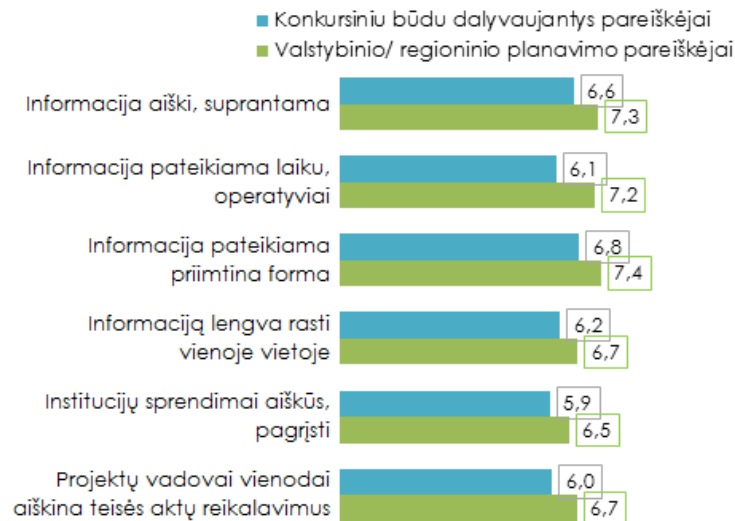

Per pastaruosius vienerius metus informacijos apie ES investicinius fondus Lietuvai kokybės aspektų vertinimas nekito.

„Konkursiniai“ pareiškėjai informacijos apie ES investicinius fondus kokybę vertina prasčiau (5,9-6,8 balais iš 10) nei potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai (6,5-7,4 balais iš 10).

24 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS KOKYBĖS VERTINIMAS

Vidurkiai skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=244, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=260)

4.3 Informacijos apie ES investicijas Lietuvai šaltiniai

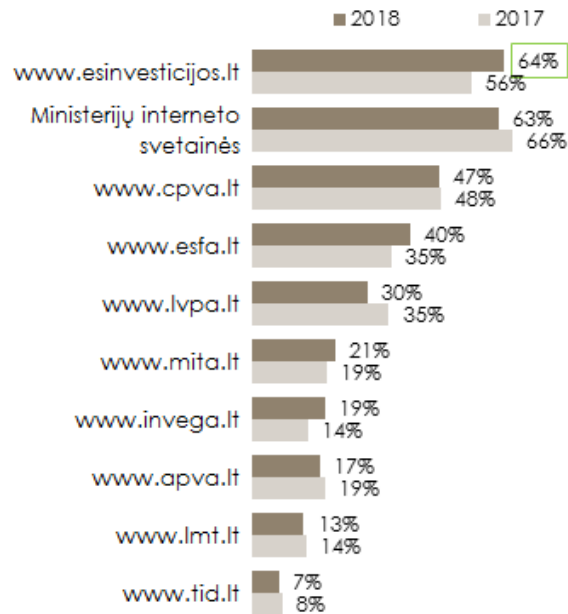
www.esinvesticijos.lt – žinomiausias ir daugumai pagrindinis informacijos apie ES investicijas Lietuvai šaltinis.

Dažniausiai potencialūs pareiškėjai, kalbėdami apie svetaines internete, teikiančias informaciją apie ES investicijas, mini www.esinvesticijos.lt (64%) bei įvairių ministerijų svetaines (63%). Gana dažnai kaip teikiančios informaciją apie ES investicijas minimos ir CPVA (47%), ESFA (40%) ir LVPA (30%) svetainės internete. Rečiausiai tarp svetainių, teikiančių informaciją apie ES investicijas internete, minimos INVEGA (19%), APVA (17%) ir LMT (13%) svetainės.

Per pastaruosius vienerius metus www.esinvesticijos.lt kaip pagrindinis informacijos apie ES investicijų fondus šaltinis potencialių pareiškėjų sąmonėje dar labiau įsitvirtino (2017: 56%, 2018: 64%).

25 grafinė iliustracija. SPONTANINIS INFORMACIJOS APIE ES INVESTICIJAS ŠALTINIŲ ŽINOMUMAS

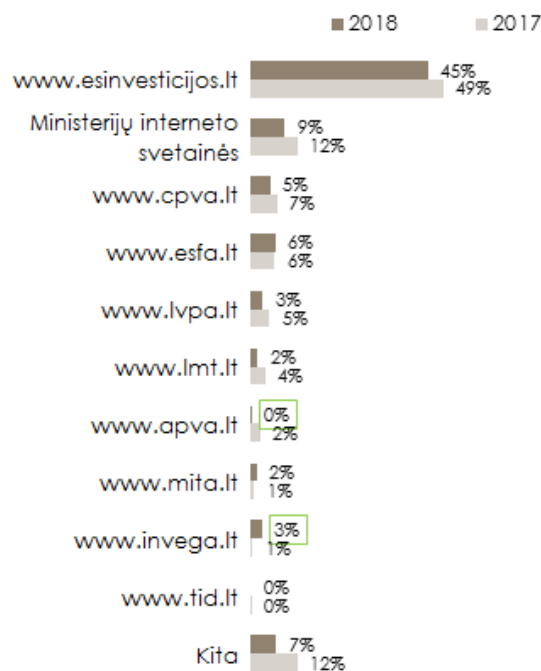
% skaičiuojami nuo žinančių bent vieną www (2018: n=366, 2017: n=387)

Beveik pusė potencialių pareiškėjų (45%) pagrindine svetaine, kurioje galima rasti informacijos apie ES investicijas, įvardina www.esinvesticijos.lt. Per pastaruosius vienerius metus www.esinvesticijos.lt vertinimas kaip pagrindinio informacijos apie ES investicinius fondus Lietuvos informacijos šaltinio reikšmingai nekito.

26 grafinė iliustracija. PAGRINDINIS INFORMACIJOS APIE ES INVESTICIJAS ŠALTINIS

% skaičiuojami nuo žinančių bent vieną www (2018: n=366, 2017: n=387)

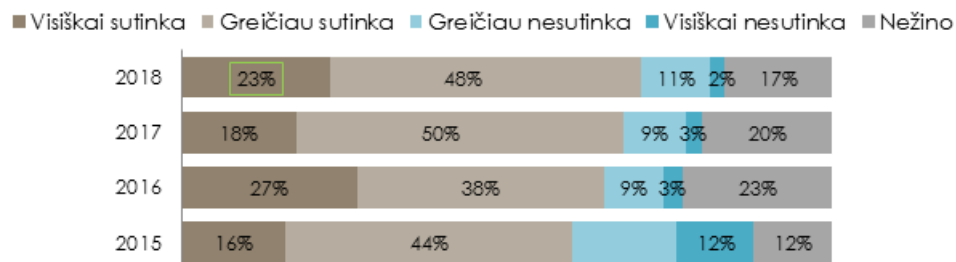

Dauguma pareiškėjų sutinka su tuo, kad www.esinvesticijos.lt galima rasti visą reikiamą informaciją apie ES investicijas. Ši nuostata per pastaruosius 1 m. kiek sutvirtėjo.

Teiginiui, kad interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę reikiamą informaciją apie ES investicijas, pritaria didžioji dauguma potencialių pareiškėjų (visiškai/ greičiau sutinka 71%). Per pastaruosius metus www.esinvesticijos.lt dar labiau įsitvirtino kaip pagrindinis informacijos šaltinis, kuriame galime rasti reikiamą informaciją apie ES investicinius fondus Lietuvai (visiškai su tuo sutinkančių potencialių pareiškėjų dalis išaugo nuo 18% 2017 m. iki 23% 2018 m.).

27 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: WWW.ESINVESTICIJOS.LT RANDAMA PAGRINDINĖ REIKALINGA INFORMACIJA APIE ES INVESTICIJAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

5. ES investicinių fondų valdymo vertinimas

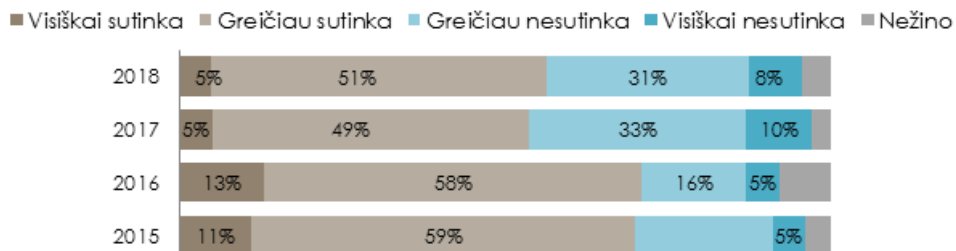
5.1 ES investicinių fondų valdymo profesionalumas

Tik kiek daugiau nei pusė potencialių pareiškėjų mano, kad ES investicijos Lietuvoje valdomos profesionaliai. Per pastaruosius 1 m. ši nuostata nekito.

Tik kiek daugiau nei pusė (56%) potencialių pareiškėjų ES investicijų Lietuvoje valdymą vertina kaip profesionalų (visiškai sutinka: 5%, greičiau sutinka: 51%). Per pastaruosius 1 m. ši nuostata reikšmingai nekito.

28 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI: ES INVESTICIJOS LIETUVOJE VALDOMOS PROFESIONALIAI

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

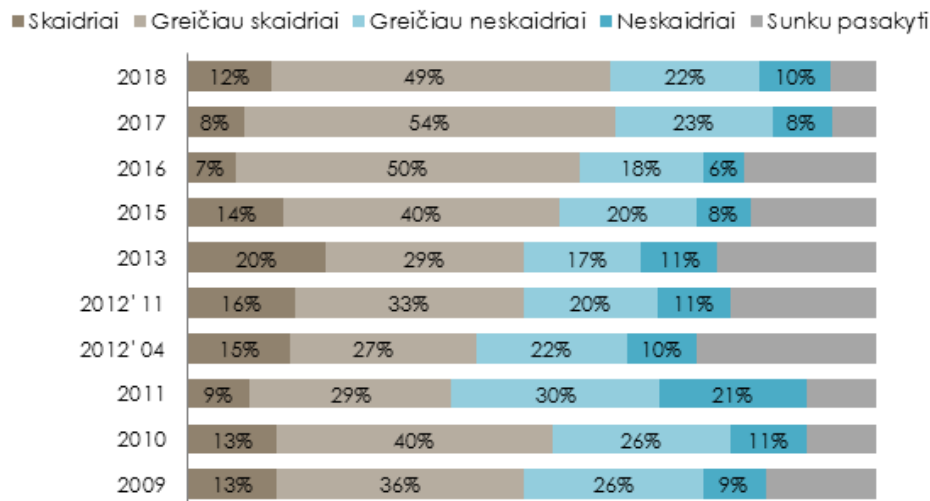
5.2 ES investicinių fondų skirstymo skaidrumas

ES investicijų Lietuvoje skirstymo skaidrumą teigiamai vertina didesnė dalis pareiškėjų. Per pastaruosius 1 m. ši nuostata nekito.

Didesnė dalis potencialių pareiškėjų (61%) ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertina kaip daugiau ar mažiau skaidrų (skaidrus: 12%, greičiau skaidrus: 49%). Per pastaruosius metus ši potencialių pareiškėjų nuostata reikšmingai nekito.

29 grafinė iliustracija. NUOMONĖ APIE ES INVESTICIJŲ LIETUVOJE SKIRSTYMO SKAIDRUMĄ

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2018: n=504, 2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

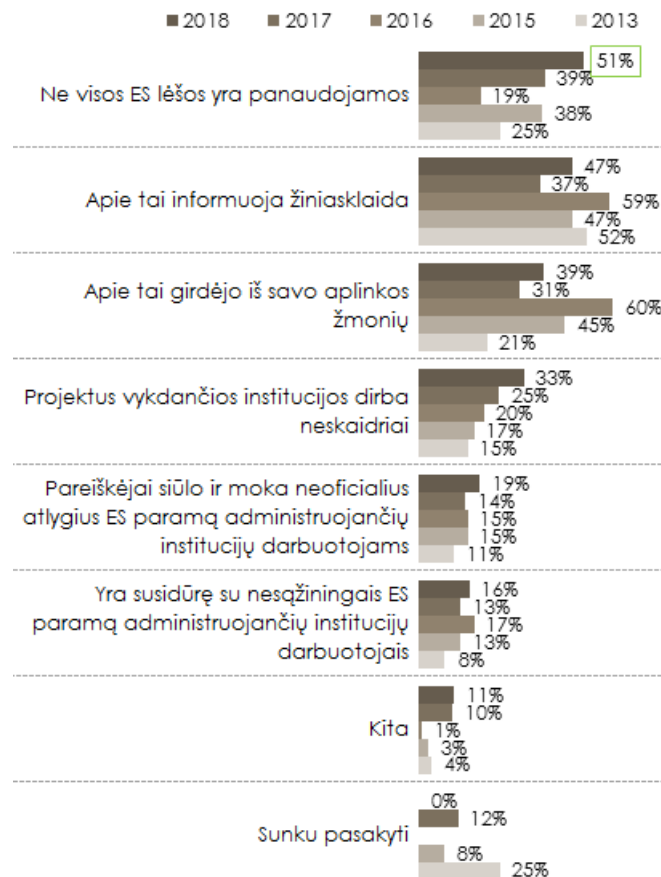

Prie nuostatų, kad ES investicijos Lietuvoje yra skirstomos neskaidriai, formavimo prisideda žiniasklaida. Šią nuostatą įtvirtina ir tai, kad ne visos ES lėšos yra panaudojamos.

Dažniausiai dėl ES investicijų skirstymo skaidrumo Lietuvoje potencialūs pareiškėjai abejoja, nes mano, jog ne visos ES lėšos yra panaudojamos (51%). Nuostatą, kad ES investicijos Lietuvoje yra skirstomos neskaidriai, sutvirtina ir žiniasklaidos pranešimai (47%). Kiek daugiau nei trečdalis potencialių pareiškėjų apie neskaidrų ES lėšų skirstymą yra girdėję iš savo aplinkos žmonių (39%), o trečdalis (33%) mano, kad neskaidriai dirba projektus vykdančios institucijos. 16% ES skirstymo skaidrumu abejojančių pareiškėjų yra asmeniškai susidūrę su nesąžiningais ES paramą administruojančių institucijų darbuotojais.

30 grafinė iliustracija. PRIEŽASTYS, LEMIANČIOS NESKAIDRŲ ES INVESTICIJŲ SKIRSTYMA

% skaičiuojami nuo manančių, kad lėšos skirstomos neskaidriai (2018: n=161, 2017: n=188, 2016: n=217, 2015: n=230, 2013: n=252)

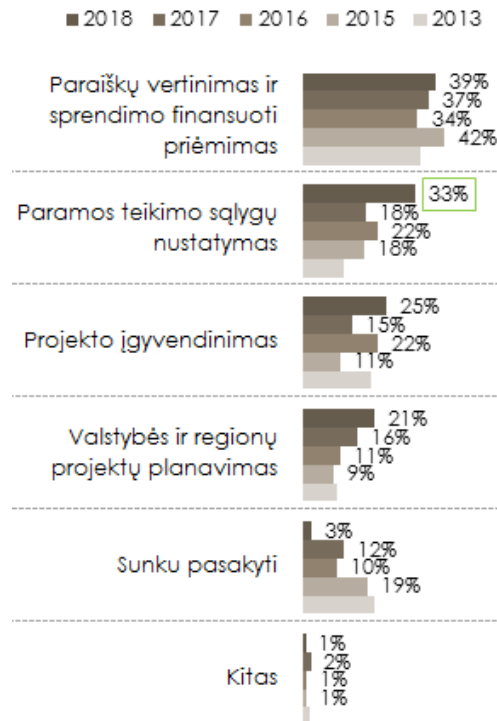
Paraiškų vertinimo ir sprendimo finansuoti priėmimo bei paramos teikimo sąlygų nustatymo etapai pareiškėjų vertinami kaip mažiausiai skaidrūs

Du ES investicinių lėšų administravimo etapus potencialūs pareiškėjai vertina kaip mažiau skaidrius – paraiškų vertinimo ir sprendimo finansuoti priėmimą (39%) bei paramos teikimo sąlygų nustatymą (33%).

Manančiųjų, kad paramos teikimo sąlygų nustatymui trūksta skaidrumo, per pastaruosius vienerius metus išaugo dvigubai (nuo 18% 2017 m. iki 33% 2018 m.).

31 grafinė iliustracija. NESKAIDRIAUSIAS ES INVESTICIJŲ ADMINISTRAVIMO ETAPAS

% skaičiuojami nuo manančių, kad lėšos skirstomos neskaidriai (2018: n=161, 2016: n=217, 2015: n=230, 2013: n=252)

DUOMENŲ SANTRAUKA:

Apibendrinant tyrimo metu surinktus duomenis ir rezultatų dinamiką, pastebima, kad:

- I. ESMINIŲ **REIKŠMINGŲ POKYČIŲ** PAREIŠKĖJŲ TIKSLINĖJE GRUPĖJE PER PASTARUOSIUS 1 M. **NEĮVYKO**: pareiškėjai taip pat vertina savo planus ateičiai; įgyvendinamų ar planuojamų projektų naudą Lietuvai; informuotumą apie ES investicinius fondus, tokio pobūdžio informacijos poreikį ir turinį; įgyvendinančių institucijų teikiamos informacijos kokybę; informacijos apie ES investicinius fondus šaltinius; ES investicijų valdymo profesionalumą ir skaidrumą.
- II. Stebimi **TIK KELI POKYČIAI**:
 - sustiprėjo pareiškėjų nuomonė, kad ES investicinių fondų lėšomis yra remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos, energetikos efektyvinimas ir atsinaujinančių energijos šaltinių plėtra bei socialinės atskirties mažinimas, kova su skurdu;
 - sustiprėjo www.esinvesticijos.lt pozicijos pareiškėjų sąmonėje kaip pagrindinio informacijos apie ES investicinius fondus šaltinio.

Detali tyrimo rezultatų santrauka pateikiama žemiau.

- Pusė potencialių pareiškėjų (53%) praityje yra gavę lėšų iš ES investicinių fondų. Lyginant su ankstesniais metais, tokių pareiškėjų dalis reikšmingai nekito (2017: 55%).
- 69% potencialių pareiškėjų planuoja rengti paraiškas ES investicinių fondų lėšoms gauti: paraiškas ketina ruošti 85% valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų ir 52% konkursiniu būdu į ES investicijas galintys pretenduoti pareiškėjai. Paraiškas ketinančių rengti „konkursinių“ pareiškėjų dalis per pastaruosius metus nekito (2018: 52%, 2017: 53%).
- Pagrindinė priežastis, dėl kurios „konkursiniai“ pareiškėjai neketina rengti paraiškų ES investicinėms lėšoms gauti, dažniausiai yra siejama su neefektyviomis laiko ir pinigų sąnaudomis, kurias tenka skirti projektų parengimui ir įgyvendinimui („savo lėšomis įgyvendinti projektą yra greičiau ir pigiau“ (39%); „projekto parengimas ir įgyvendinimas reikalauja daug sąnaudų“ (44%).
- 75% valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas, jau įvykdė arba planuoja vykdyti išankstines konsultacijas ar projekto pristatymus. Tokių pareiškėjų dalis per pastaruosius metus nekito (2017: 74%).
- Nuomonė, kad ES investicinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis, tarp potencialių pareiškėjų yra paplitusi labiau nei nuomonė, kad šios lėšos yra parama Lietuvai sprendžiant kasdienes problemas (59% vs. 35%). Šios nuostatos per pastaruosius 1 m. pareiškėjų tikslinėje grupėje nekito (2017 m. atitinkamai: 53% vs. 39%).
- ES investicijos dažniau siejamos su tokiais strateginiais tikslais kaip mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas (74%), tobulėjimu energetikos (71%) ir aplinkosaugos (64%) srityse, rečiau – su darnaus transporto plėtra (43%), kokybiško užimtumo didinimu (45%) ir viešojo valdymo pažanga (37%). Per pastaruosius metus pareiškėjų, manančių, kad ES investicijomis yra remiamos inovacijos, energetika ir socialinės atskirties mažinimas, sumažėjo (atitinkamai, 2017: 66%, 65% ir 46%).

- Sutinkančių su tuo, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis, yra kiek daugiau nei su tuo nesutinkančių (50% vs. 36%). Per pastaruosius metus šios nuostatos pareiškėjų tikslinėje auditorijoje nekito (2017 m. atitinkamai: 53% vs. 33%).
- Beveik visi pareiškėjai sutinka su tuo, kad, siekdami savo projektų rezultatų, jie taip pat prisideda ir prie visos šalies gerovės (visiškai sutinka: 60%, greičiau sutinka: 37%). Ši nuostata per pastaruosius 1 m. nekito (2017 m. atitinkamai: 62% ir 36%).
- Beveik visi pareiškėjai mano, kad Lietuvos žmonės pajus jų projekto naudą (tikrai pajus: 62%, greičiau pajus: 32%). Per pastaruosius 1 m. ši nuostata reikšmingai nekito (2017 m. atitinkamai: 57% vs. 37%).
- Dauguma (58%) potencialių pareiškėjų yra gerai informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą, 42% jų yra bent kažką apie tai girdėję.
- Daugumai (66%) potencialių pareiškėjų informacijos apie ES investicinius fondus užtenka. Trečdaliui (33%) potencialių pareiškėjų tokios informacijos trūksta. Informacijos apie ES investicinius fondus pakankamumas tarp potencialių pareiškėjų per pastaruosius 1 m. nekito (2017 m. atitinkamai: 67% vs. 33%).
- Beveik visi potencialūs pareiškėjai (91%) norėtų gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus. 2017 m. informacijos apie ES investicinius fondus norinčių gauti pareiškėjų dalis buvo tokia pati (91%).
- Potencialiems pareiškėjams labiau trūksta informacijos apie pareiškėjo (69%) bei veiklų tinkamumą (65%) ES fondų investicijoms gauti, mažiau – apie viešųjų pirkimų vykdymą (48%) ir ES investicijomis įgyvendinamus Lietuvos strateginius tikslus (33%). Trūkstamos informacijos temos per pastaruosius metus reikšmingai nekito.
- Informacijos apie ES investicinius fondus kokybę potencialūs pareiškėjai vertina ~7 balais iš 10 galimų. Geriau vertinama informacijos pateikimo forma (7,1) bei pateikiamos informacijos aiškumas, suprantamumas (7,0), prasčiau – institucijų sprendimų pagrįstumas (6,2). Per pastaruosius 1 m. informacijos apie ES investicinius fondus kokybės vertinimas nekito.
- Svetainę internete www.esinvesticijos.lt kaip teikiančią informaciją apie ES investicijas spontaniškai pamini 64% potencialių pareiškėjų, žinančių bent vieną tokio pobūdžio svetainę. www.esinvesticijos.lt pareiškėjų sąmonėje per pastaruosius metus įsitvirtino dar tvirčiau (2017 m. šią svetainę spontaniškai minėjo 56% pareiškėjų).
- Beveik pusei potencialių pareiškėjų (45%) interneto svetainė www.esinvesticijos.lt yra pagrindinis informacijos apie ES investicijas šaltinis. Per 1 m. www.esinvesticijos.lt įvardijimas kaip pagrindinio informacijos apie ES investicijas šaltinio reikšmingai nekito (2017: 49%).
- Teiginiui, kad interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę reikalingą informaciją apie ES investicijas, pritaria didesnė dalis potencialių pareiškėjų (71%). Per pastaruosius 1 m. visiškai su šia nuomone sutinkančių pareiškėjų dalis padidėjo (2018: 23%, 2017: 18%).
- 56% potencialių pareiškėjų mano, kad ES investicijos Lietuvoje yra valdomos profesionaliai. Ši nuostata per pastaruosius metus reikšmingai nekito (2017: 54%).

- Didesnė dalis (61%) potencialių pareiškėjų ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertina kaip skaidrų. Ši nuostata per pastaruosius metus nekito (2017: 62%).
- Labiausiai prie nuomonės apie neskaidrų ES investicinių lėšų skirstymą prisideda žiniasklaida (šią priežastį nurodo 47% pareiškėjų, manančių, kad ES investicijos skirstomos neskaidriai) ir tai, kad ne visos ES lėšos yra panaudojamos (atitinkamai, 51%).
- Du ES investicinių lėšų administravimo etapus potencialūs pareiškėjai vertina kaip mažiau skaidrius: paraiškų vertinimo ir sprendimo finansuoti priėmimą (39%) bei paramos teikimo sąlygų nustatymą (33%).